No. 142.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT, en Wetenschappelijk Blad.

Woensdag 17 Junij.

BUITEN GEWOON TE ZEGILEN

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brussel. De belgische bladen behelzen geen nieuws van belang. Ter beurze van heden (15 *Junij*) waren genoteerd: Belg. 130; O. Metall. 101¼; 5e. *Cautionné* 44½; Perpet. 42½, ⅝; Cortes te L. 32, 30¾; Id. Coupons 18, 17¾; Uitgess. 16½; Nap. rent. 91; Sicil. 92¾; Rom. L. 99; Id. te Antw. 97.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Junij.

Volgens den *Constitutionel* heeft het geheim comité van het hof der pairs zich over den verderen gang van het groot proces te berathslagen tot heden toe niet bepaald. De heer *Molé* had de vergadering door opmerken, dat men niet langer dralen kon met een besluit te vormen, omtrent de beschuldigden die zich niet hadden willen onderwerpen. De gedwongen verschijning van den beklaagden *Girard*, die van een anderen onwilligen welke in de openbare zitting van gisteren verschijnen moest, maakten het ten hoogste noodzakelijk om de kwestie door het besluit van 9 Mei eenhelist gelaten te beslechten. De heer *Cousin* had vervolgens in eene breedvoerige rede twee middelen aan de hand gegeven, welke, volgens hem, beiden het proces tot een goed einde konden leiden; welke deze middelen waren weet de *Constitutionel* niet naauwkeurig op te geven, doch zij zouden schoon niet algemeen begrepen, met toejuiching aangehoord zijn. Vervolgens waren de heeren *Roederer* en *Villemain* gehoord geworden. De meerderheid zou over de redenen van dezen laatsten niet zeer te vreden zijn geweest en hare ongenoegen vrij duidelijk te kennen hebben gegeven, zoodat ten laatste door het verschil van gevoelen, de twist, daar ieder op zijn stuk bleef, vrij hoog liep, tot de heer *Seguier* de vergadering opmerkzaam maakte, dat volgens de aloude ordonnantien de parlementen en regtshoven de uren aan audiencien gewijd niet met geheime deliberatien mogten besteden, waarna de heer *Pasquier*, het woord opnemende, verklaarde, dat met de daad al deze debatten tot geen resultaat leidden, dat hij het voortaan zoover niet zou laten komen, maar van zijne discretionnaire magt gebruik maken; hij had zich vervolgens naar de audientiezaal begeven, waarheen de pairs hem volgden.

Bij het gedaan zijn dezer zitting, die eerst ten vier ure geopend was, bleek de afwezenheid van den hertog *van Montmorency* en den Marquis *Lamoignon*, beiden uithoofde van den staat hunner gezondheid. De zitting was door niets merkwaardig dan door de verschijning van eenen nieuwen beklaagde van Lyon, zekeren *Carrier*, chef d'atelier, die geroepen was, omdat in de vorige audientie bij de verhooren van *Girard* en *Poulard* zijn persoon was ter sprake gekomen, doch die verklaarde slechts door geweld voor het hof te zijn verschenen en geen deel aan het debat te zullen nemen, zoolang hem tot tweeden raadsman niet was toegestaan de heer *Audry de Puyraveau*.

Ook de zitting van het hof der pairs van heden heeft niets bijzonders opgeleverd. In dezelve werd de graaf *Abrial* afwezend bevonden; dezelve werd bestreden met verhooren van eenige getuigen in de zaak van *Girard* en met die van den, met genen in betrekking gestaan hebbenden *Carrier*.

— Zoo men verneemt, hebben de ministers verloven toegestaan aan de officieren die in dienst van de Spaansche koningin willen treden; aan den pyreneschen kant zouden reeds 12 a 1500 man geworven zijn en spoedig de grenzen overtrekken; voorts dat er reeds schepen naar Algiers gezeild waren, om het vreemd legioen aan boord te nemen op de eerste aanvraag van het Spaansch kabinet.

— De beide gerants van de *Tribune* en de *Quotidienne* zijn gisteren veroordeeld, de een tot 18 maanden gevangenis en 5000 fr. boete; de andere tot 15 maanden en 1000 fr., voor een voor den persoon des konings beleedigend artikel, betrekking hebbende op de Amerikaansche schadevergoeding.

— Zoomin van Madrid als van de Spaansche grenzen heeft men heden eenige berigten.

— De hier ontvangen berigten uit Portugal bevestigen de reeds vermelde verandering van het ministerie te Lissabon. Men wil hier de meening doen gelden, dat de oorzaak der wijziging eenigzins in verband staat met het huwelijk der koningin, daar het vorig ministerie ongunstig gestemd was voor het ontwerp eener verbindtenis met den hertog *van Nemours*, tegen welk daarentegen aan het hof vele voorstanders zoude vinden; doch was de meening overigens gerustigd, dat ook het nieuwe kabinet zich niet lange, tenzij door eene onverwachte gebeurtenis geteund, zoude staande houden.

Van de, met aanhangers der partij van dom *Miguel*, een der kanarische eilanden ontvlugte goelet, had men sedert niets meer vernomen, schoon een paar gewapende vaartuigen uitgezonden waren om hetzelve op te zoeken.

— Heden (13 *Junij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108; op tijd 108,20; 3 pCt. kont. 78,50; op tijd 78,60; Nap. renten kont. 96,40; op tijd 96,50; Sp. perpet. 40¼; 3 pCt. 28; Cortes 35; Id. Coupons 16; Uitgest. 15⅝.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Junij.

Naar men uit 's Hage vernoemt vertrekt H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* heden naar Baden-Baden; terwijl, naar men verzekert, Z. K. H. de Prins *van Oranje* zich morgen met de Prinses *Sophia* naar het Loo zal begeven, alwaar de jonge Prinses gedurende de reis van H. K. K. H. de Kroonprinses, bij H. M. de Koningin zal verblijven. Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk, benevens Hoogstdezelfs tweede Zoon zullen van het Loo naar het hoofdkwartier terugkeeren.

— In de aanstaande bijeenkomst der Staten van de onderscheidene provincien, welke den 7den Julij aanstaande wordt gehouden, zullen zij zich, overeenkomstig de daaromtrent grondwettelijke bepalingen, onder anderen moeten bezig houden met de verkiezing van negentien leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van de dit jaar aftredende, als:

In Noord-Braband: jhr. mr. *P. E. de la Court*, mr. *J. L. A. Luyben* en mr. *J. van der Mortel*.

Gelderland: *E. W. van Dam van Isselt* en jhr. *W. L. F. C. van Rappard*.

Holland: jhr. *A. Wurin*, jhr. *H. Backer*, mr. *J. H. van Kinschot*, jhr. *G. Beelaerts van Blokland*, jhr. *G. Clifford*, jhr. *M. W. de Jonge* en mr. *J. Op den Hooff*.

Zeeland: mr. *C. G. Bylevelt*, die, tot lid der Eerste Kamer benoemd zijnde, niet op nieuw kan worden ingekozen.

Utrecht: mr. *H. M. A. J. van Asch van Wyck*.

Friesland: mr. *J. Cats Epz. en M. P. D.* baron *van Sytzama*.

Overijssel: jhr. *A. J. B. van Suchtelen tot de Haere*.

Groningen: jhr. *O. van Swinderen van Rensuma*.

Drenthe: mr. *G. Kniphorst*.

— Eerlang zal, ten aanzien der mobiele schutterijen, op nieuw een maatregel van vereenvoudiging worden te werk gesteld. De hoofd-officieren, welke niet tot het staande leger behooren, zullen onbepaald verlof erlangen, en bij elk bataillon zullen een of twee subalterne officieren verblijven.

— Heden morgen vroegtijdig hebben de beide bataillons der 10de afdeeling onze vesting verlaten. Bijna al de te velde zijnde troepen der infanterie zijn gisteren en heden in beweging geweest; 't zij met het betrekken van het kamp, of door verandering van kantonnement.

— Uit Amsterdam meldt men, dat gisteren morgen de haringbuizen van daar ter visscherij zijn uitgezeild, nadat den vorigen dag 's Hemels milden zegen voor dezen tak van Vaderlandsche nijverheid en voor de welbehouden terugkomst der manschap, naar aloud gebruik, in de Elandskerk was afgesmeekt.

— Het *Journal de la Haye* deelt bijzondere berigten uit Brussel van den 12den Junij mede, volgens welke de Belgische ministers den vorigen dag, door eenen buitengewonen renbode, met de denkwijze der Fransche regering omtrent de oprigting van hulpbenden in Belgie voor de Koningin-Regentes van Spanje bekend zijn geworden. Volgens die mededeeling, kon de aanwerving dier hulpbenden op eene grootere schaal plaats hebben, dan men vroeger gedacht had, en zouden de Belgische ministers zich daarmede meer regtstreeks bemoeien. De Belgische minister van oorlog *Evain* had het denkbeeld geopperd, om voor de uit te rusten onderneming onder anderen de Belgische strafbataillons, het overschot van het vreemde legioen en dergelijke benden, te zamen omstreeks 2000 man sterk, te bestemmen. Teveens zou men door geheel Belgie eene werving doen plaats hebben, waarbij men vooral het oog had op de thans ledig loopende plaatsvervangers der ontbondene mobiele burgerwacht. Ieder aangeworven man, die niet tot de veroordeelde krijgslieden behoorde, zou 100 franken handgeld genieten. De minister *Evain* was tegen de verheffing van den generaal *Daine* tot bevelhebber van het hulpkorps gesteund; maar de andere Belgische ministers, die krijgsraad willende verwijderen, waren van een tegenovergesteld gevoelen. Bij den *Daine* zouden de generaals *Lehardi de Beaulieu*, *Niellon* en *van der Meere* dienen. Men sprak tevens van het voegen van ver-

scheidene eskadrons ruiterij bij het hulpkorps, die onder den generaal *Chatry-Lafosse* zouden staan. De Fransche minister van oorlog scheen echter in deze Belgische bevelhebbers, die meerendeels door den Belgischen opstand uit hun nest zijn opgekomen, weinig vertrouwen te stellen, en was niet ongeneigd, om aan de Belgische vrijwilligers Fransche bevelhebbers te geven. De kosten der onderneming kwamen natuurlijk voor rekening der Spaansche regering; doch de Belgische ministers wilden wel de noodige voorschotten doen, indien het Fransch bestuur borg wilde blijven.

DUITSCHLAND.

Braband, den 13den Junij.

Uit Berlijn wordt van den 6den Junij het volgende geschreven:

» Sedert den luisterrijken uitslag van de inschrijving te Leipzig, wordt hier in alle kringen van ijzeren spoorwegen gesproken. De Amerikaansche konsul te Leipzig, de heer *List*, heeft ook te Berlijn, nadat hij onderscheidene verhandelingen daaromtrent uitgegeven had, de zaak door een onmiddellijk vertoog aan den koning, in aanmerking gebragt. Zijne voorslagen schijnen aanvankelijk eene verbinding der steden Berlijn, Maagdenburg, Leipzig en Hamburg te bedoelen. Hiermit zal langzamerhand een volkomen schakel van spoorwegen voor Pruisen voortvloeijen. De voornaamste kooplieden, bankiers en kapitalisten te Berlijn hebben, naar men verneemt, besloten, om de plannen van den heer *List* te ondersteunen, en verklaard, eene som van acht millioen daalders deels uit eigene middelen, deels bij inschrijving te zullen bijdragen.

— De baron *d'Ohsson*, Zweedsch gezant aan het Pruissische hof, is uit Berlijn alhier aangekomen.

— In Italiaansche dagbladen wordt uit Dalmatien van den 21sten Mei thans gemeld, dat de Turksche vloot, omtrent welker eigenlijke bestemming nog steeds veel onzekerheid heerscht, van de haven van Lomeniza naar Durazzo was gezeild, van waar zij zoo men geloofde naar Antivari soude gaan. Er hadden zich nog eenige transportschepen bij haar gevoegd. In deze berigten vermoedde men steeds, dat de vloot de landingstroepen op de Albanesche kust zou ontschepen; volgens anderen zou zij eene onderneming tegen de Montenegrijnen op 't oog hebben. Het gerucht dat gemelde vloot reeds voor Tripoli het anker had laten vallen, wordt door deze latere berigten minder waarschijnlijk.

— Te Triest is den 2den junij een schip uit Alexandrie met boomwol aangekomen, 't welk de reis in 23 dagen had afgelegd. Volgens de door hetzelve medegebragte brieven was de pest wel wat minder geweest, doch in het begin van Mei weder toegenomen. In Kairo stierven dagelijks 8 à 900 menschen. Een deel der Egyptische vloot was naar Tripoli gezeild, om de zoo gezegd werd derwaarts bestemde Turksche vloot in 't oog te houden.

Berigten, over Konstantinopel, uit Alexandrie houden, dat *Mehemed*-ali den 10den April te Cairo was aangekomen en zich in het versterkt kasteel aldaar had afgezonderd; de verwoestingen echter welke de pest ook zelfs daar aanrigte, hadden hem doen besluiten eene reis naar Syrien te ondernemen. Volgens de laatste berigten zou het getal der dagelijksche slagtoffers te Cairo tot de verbazende hoogte van 1300 of zelfs tot 1500 geklommen zijn, hetgeen, in verhouding tot eene bevolking van 200,000 zielen, ongehoord is en alles overtreft wat men desaangaande sedert langen tijd in Turkije heeft beleefd.

In de havens der Middellandschen Zee voedt men steeds veel vrees voor de verbreiding van de pest. Te Triest was men zeer ongerust geweest op een gerucht dat zich pestgevallen te Cattaro in Dalmatien hadden geopenbaard, welke vrees zeker niet verminderd zal zijn toen men daar den 3den dezer een berigt kreeg uit Cattaro van den 28sten Mei, dat werkelijk de ziekte met een Turksch schip in de haven van Antivari, op het Turksch gebied in de nabijheid van Cattaro gelegen, was overgebragt. In laatstgemelde plaats waren alle voorzorgmaatregelen bevolen.

ENGELAND.

londen, den 14den Junij.

In de bladen vindt men reeds eene oproeping, houdende dat al degenen die onder het hulpkorps willen dienen, hetwelk onder de leiding van den spaanschen gezant, generaal *Alava*, wordt opgerigt en onder de bevelen van den kolonel *Evans* zal staan, zich dagelijks te Londen op eene bepaalde plaats kunnen aanmelden. Volgens een avondblad hebben sich reeds gisteren een groot aantal vrijwilligers, waaronder vele officieren van naam, aangemeld. Men verwachtte dat de toeloop op het platte land, en vooral in Ierland niet minder zou zijn. Te Cork zou onder anderen een werkhuis worden gevestigd. Men sprak van de oprigting van 14 bataillons infanterie; drie bataillons artillerie en een bataillon jagers. Verscheiden contracten tot levering van wapenen en ammunitien zijn reeds gesloten, en men dacht dat in den loop der volgende week bereids een paar duizend man naar het noorden van Spanje zouden worden afgezonden; onder de verdere hoofd-officieren van het korps werden ook de kolonels *Hodges* en *Bacon* genoemd.

De meeste bladen komen daarin overeen, dat het zenden van vrijwilligers naar Spanje, voor rekening van dat gouvernement, veel geschikter is dan eene dadelijke interventie, en dus trots der Spanjaarden minder kwetsen zal. Volgens den *Times* waren te Londen, in afwachting van het besluit in rade, een groot aantal belangstellenden vooruit reeds aangekocht, de levering daarvan geschiedde door den heer *Carbonell*, die de wapeningen naar Portugal tegen den usurpator *Miguel* heeft besorgd, zoodat de geheele onderneming thans veel spoediger in zijn werk zou gaan, dan men anders had kunnen verwachten. De *Globe* begroot het aantal troepen die uit Engeland en België naar Spanje zullen gaan op 20,000 man.

Den 9den junij is nog een vaartuig met eene lading geweren, door de Britsche regering afgezonden, van Londen naar eene der Spaansche havens gezeild.

In het Hoogerhuis is het besluit in rade genomen, sedert ter sprake gekomen, Lord *Strangford* vrage het Ministerie, in de zitting van den 12den, of er maatregelen zouden genomen worden ter verzekering in het lot der wedunwen en weezen van hen die in dienst der Spaansche Koningin omkwamen onderstelen. De eerste minister antwoordde dat men hem vooraf van eene dusdanige vraag had behooren te onderrigten; dat intusschen zij die in dienst der Koningin waren getreden, zich deswege tot den Britschen minister aan de Spaansche regering hadden te wenden. De markies van *Londonderry* noemde het besluit in rade een' noodlottigen maatregel, terwijl de hertog van *Wellington* aankondigde, dat hij in de zitting van het Huis van maandag den 15den, deze zaak regtstreeks onder de aandacht van het Huis zou brengen.

— In het Huis der Gemeenten is woensdag het antwoord van den Koning gelezen op het adres, hem onlangs wegens den slavenhandel aangeboden. Daarin wordt verzekerd, dat de onderhandelingen met verschillende mogendheden, ten einde dat gebruik geheel te doen ophouden, ijverig en met goed gevolg worden voortgezet.

Verder is in die zitting niets belangrijks voorgevallen. Alleen heeft het, naar aanleiding eener ingediende petitie, weder niet aan hevige uitvallen tegen *O'Connel* ontbroken. Onder anderen zeide de heer *Bateson* dat hij dien volksvertegenwoordiger nog liever eene der eerste waardigheden in Ierland zou zien bekleeden, dan dat hij langer voortging om, gelijk nu, in het verborgen de draden te besturen waardoor het ministerie in beweging werd gebragt.

De beraadslagingen over de wet op de municipale besturen zullen morgen worden aangevangen, die op de iersche tienden zal denkelijk aanstaanden vrijdag worden ter tafel gebragt.

De graaf *von Roden*, die als een der ijverigste hoofden van de conservatieve partij in Ierland te boek staat, heeft echter onlangs zijnen afkeer doen blijken van alles wat het vuur der partijschap nog meer zou kunnen aanwakkeren, door zijne vrienden ernstig te verzoeken, dat de verjaring van den veldslag bij de Boyne, waardoor het gezag van *Willem III*, in dat gewest verzekerd werd, dit jaar niet, gelijk vroeger, gevierd zou worden.

— Tot daarstelling der nieuwe parlementsgebouwen is eene som van vier en veertig duizend ponden sterling toegestaan.

— De tijdingen uit Lissabon tot den 29sten melden dat de jongste ministeriele verandering aldaar een hevige twist tusschen de koningin en hare behuwdmoeder, hertogin weduwe van *Braganza*, ten gevolge gehad; de laatste had het vorig ministerie willen staande houden en zou het plan van verandering eerst nadat het volbragt was vernomen hebben. Ook alhier is men over deze verandering ontevreden en beschuldigt de koningin dat zij zich van hare vorige ministers alleen had ontdaan, omdat deze zich niet genoeg aan haren wil onderwierpen; vooral bevreest men de afstanding van *Carvalho*, die zich veel moeite gaf om de Portugesche geldmiddelen in beteren toestand te brengen.

Volgens dezelfde berigten is in een kabinetsraad den 29sten gehouden, besloten, om aan de aanvraag der Spaansche Koningin-regentes gevolg te geven en dadelijk twee Portugesche afdeelingen, te zamen van 8000 man, Spanje te doen binnenrukken.

— De koningin van Portugal heeft haren gezant alhier, *de Moraës Sarmento* den titel van Baron *da Torre de Moncorvo* verleend.

— Men heeft afgezien van het plan om een millioen stelling bijeen te brengen tot het inkoopen van Sp. perpetuelen die tot 40 pct. en lager mogten worden aangeboden. Over het algemeen heerscht er ter beurze meerdere kooplust dan eenige dagen te voren. Gisteren waren de 3 pct. gecons. genoteerd: 91¾ à ⅞; Ned. 2½ pct. 55⅜; 5 pct. 100⅛, Spanje 38¼; Braz. 81; Mexico 34¼.

165ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

1ste Trekking: N°. 11100, f 1000; N°. 10037, f 25,000.
2de —— N°. 5971, f 1000; N°. 4827, f 1000; N°. 13168, f 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 15den Junij.*

TARWE. — Tot vorigaande prijzen aan consumptie verkocht: 132 ℔ O. withonte Pools, f 215; - 129 puike bonte Pools, f 200; - 129 bonte, ditto f 190, 198; - 130 puike N. rosde Koningsb. f 190; - 130 Holst. f 150; - 127 N. Vriess. f 151, 153; - 129 ditto ditto f 157; - 130 jarige Rost. f 167; - 132 N. ditto f 173; - 131 N. rosde Elve f 168.

ROGGE. — Puike f houdt prijs; andere soorten in ordre doen: 118, 119, 120 ℔ Pruis. Pomeren. f 140, 142, 144; - 122 N. Drente. f 142; 121 jarige Overijssels. f 140.

GARST. — Flaauw: 108 ℔ Kielsche f 98.

HAVER. — Als voren: 84 ℔ N. fijne Vriess. f 95; - 75 O. Vries f 75; - 73 N. ditto f 77; - 79 Oost-Vriess. f 82; - 80 Deensche f 80.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 122 ℔ N. Nijkerker f 140; - 120 N. Oost-Vriessche f 118.

Uit de Hand te Koop:

40 à 50 PAARDEN, van verschillende soorten, waaronder 3 zeer sterke KLOPHENGSTEN, te beoogen bij de Aannemers der Waterkering te Geertruidenberg, waar dezelven dagelijks bezigtigd kunnen worden.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.